

Niet-technische samenvatting 20173286

1 Algemene gegevens

1.1 Titel van het project	Vaardigheidstraining professionals
1.2 Looptijd van het project	5 jaar
1.3 Trefwoorden (maximaal 5)	Postkwalificatie – anesthesie- chirurgie – dosering - doden

2 Categorie van het project

2.1 In welke categorie valt het project.	☐ Fundamenteel onderzoek
	☐ Translationeel of toegepast onderzoek
	☐ Wettelijk vereist onderzoek of routinematige productie
<i>U kunt meerdere mogelijkheden kiezen.</i>	☐ Onderzoek ter bescherming van het milieu in het belang van de gezondheid
	☐ Onderzoek gericht op het behoud van de diersoort
	☒ Hoger onderwijs of opleiding
	☐ Forensisch onderzoek
	☐ Instandhouding van kolonies van genetisch gemodificeerde dieren, niet gebruikt in andere dierproeven

3 Projectbeschrijving

3.1 Beschrijf de doelstellingen van het project (bv de wetenschappelijke vraagstelling of het wetenschappelijk en/of maatschappelijke belang)	Professionals dienen zich terdege te bewamen in handelingen met een bepaalde moeilijkheidsgraad alvorens deze toe te passen bij mens (medisch specialisten zoals chirurgen en gespecialiseerde verpleegkundigen) of dier (dierenartsen, onderzoekers, biotechnici, dierverzorgers). Hiertoe is het gebruik van proefdieren noodzakelijk om, na voorbereidende training, de gehele procedure realistisch te oefenen. De doelstelling van het project is om dergelijke trainingen op verantwoorde wijze op te bouwen en uit te voeren.
---	--

3.2 Welke opbrengsten worden van dit project verwacht en hoe dragen deze bij aan het wetenschappelijke en/of maatschappelijke belang?	Het project zorgt ervoor dat complexe ingrepen bij mensen, en handelingen bij proefdieren, worden uitgevoerd door bekwame uitvoerders met minimaal risico op complicaties. Daarnaast zorgt adequate competentie van uitvoerders tot minder ongerief voor de dieren en minder spreiding in de uitkomsten in het kader van wetenschappelijke experimenten (buiten dit project). Dit draagt dan bij aan het verminderen van het aantal benodigde dieren voor die experimenten.
3.3 Welke diersoorten en geschatte aantallen zullen worden gebruikt?	Maximaal (in 5 jaar): 500 varkens, 5000 muizen, 3000 ratten, 300 kleine vissen en incidenteel andere diersoorten (20 konijnen, 10 hamsters, 10 cavia's, 10 fretten).
3.4 Wat zijn bij dit project de verwachte negatieve gevolgen voor het welzijn van de proefdieren?	Handelingen bij levende dieren worden na instructie onder toezicht geoefend. Eenvoudige handelingen met weinig risico (mild) kunnen worden geoefend met wakkere dieren. Mogelijk risicovolle of pijnlijke handelingen worden uitgevoerd nadat het dier onder anesthesie is gebracht en aansluitend -nog onder narcose- gedood, daarbij ervaart het dier alleen het onder anesthesie gaan (inleiding van narcose). In voorkomende gevallen worden dieren gedood alvorens ze voor training gebruikt worden. In sommige gevallen, waarbij een gevuld maag-darmstelsel problemen met zich meebrengt, dient tevoren enige tijd voedsel te worden onthouden (niet langer dan een etmaal).
3.5 Hoe worden de dierproeven in het project ingedeeld naar de verwachte ernst?	De proeven worden geclassificeerd als 'terminaal' (wanneer de dieren enige tijd onder narcose worden gehouden en aansluitende gedood) of 'licht' (wanneer dieren eerst gedood worden, of wanneer eenvoudige technieken aangeleerd worden met dieren die daarvoor niet onder narcose behoeven te gaan). Geschatte verhouding: 69% 'terminaal' en 31% 'licht'.
3.6 Wat is de bestemming van de dieren na afloop?	De dieren worden in het kader van de proef gedood (terminaal) of komen in aanmerking voor hergebruik.

4 Drie V's

4.1 Vervanging Geef aan waarom het gebruik van dieren nodig is voor de beschreven doelstelling en waarom proefdiervrije alternatieven niet gebruikt kunnen worden.	Training met gebruik van dieren betreft de laatste stappen in een traject waarbij theorie en de benodigde basisvaardigheden eerst beheerst worden op basis van andere trainingsactiviteiten (inlezen, college, 'droog'-oefenen met instrumentarium en op dummies).
4.2 Vermindering Leg uit hoe kan worden verzekerd dat een zo gering mogelijk aantal dieren wordt gebruikt.	<p>Personen komen in aanmerking voor training op basis van de noodzaak om een bepaalde techniek te beheersen. Voor medici en hun assistenten is dit aan de orde bij het gebruik van nieuwe of complexe chirurgische materialen en technieken, of om uiterst complexe vaardigheden aan te leren of te onderhouden (bijv. chirurgie van kleine bloedvaten).</p> <p>Voor personen die handelingen aan proefdieren zullen verrichten is een goede voorbereiding essentieel en deze wordt afgerond met training in het kader van dit project. In bepaalde gevallen wordt gebruik gemaakt van dieren die eerst gedood worden of al dood zijn.</p>

Als de training verantwoord kan plaatsvinden in het kader van handelingen die toch al moeten worden uitgevoerd (wetenschappelijk project of diermanagement) heeft dat de voorkeur en dat draagt dan niet bij tot de aantallen dieren voor dit project (vervanging).

4.3 **Verfijning**

Verklaar de keuze voor de diersoort(en). Verklaar waarom de gekozen diermodel(len) de meest verfijnde zijn, gelet op de doelstellingen van het project.

De keuze voor de diersoort wordt bepaald door de doeldiersoort of, indien anders, de geschiktheid van het model in het licht van het trainingsdoel en de te gebruiken instrumenten en materialen.

De diersoort is de doeldiersoort (training gericht op handelingen met deze soort) of het meest geschikte model (ratten voor complexe (micro)chirurgische vaardigheden en varkens voor het gebruik van technieken en middelen voor toepassing bij mensen). De keuze voor de aanpak wordt bepaald op basis van de reeds aanwezige bekwaamheden van de persoon en de aard van de te trainen handeling.

Vermeld welke algemene maatregelen genomen worden om de negatieve (schadelijke) gevolgen voor het welzijn van de proefdieren zo beperkt mogelijk te houden.

De kandidaten worden goed voorbereid (theorie, demonstratie en omgang met materialen en instrumenten) voordat wordt overgegaan op het trainen met dieren. Algemene anesthesie wordt toegepast om de kans op pijn of ander lijden te minimaliseren waarbij deze dieren aan het eind van de training – nog steeds onder anesthesie – gedood worden, of de dieren worden eerst gedood als het leerdoel dat toestaat. Alleen eenvoudige procedures worden onder adequate instructie en supervisie getraind met dieren die niet onder anesthesie zijn.

5 In te vullen door de CCD

Publicatie datum

10 januari 2017

Beoordeling achteraf

Nee

Andere opmerkingen

Nee